

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: طب ایرانی
عنوان درس: مباحث جامع پزشکی
نوع و تعداد واحد^۱: ۳ واحد نظری
نام مسؤؤل درس: دکتر فاطمه نجات‌بخش
مدرس/ مدرسان: دکتر فاطمه نجات‌بخش - دکتر میثم شیرزاد - دکتر ملیحه تبراپی - دکتر علیرضا عباسیان - دکتر لیلا شیربیگی - دکتر روجا رحیمی - دکتر حسین رضائی زاده - دکتر مهدی علیزاده - دکتر ابراهیم خادم
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: اصول و مبانی درمان شناسی (کد ۱۶)
رشته و مقطع تحصیلی: طب ایرانی - دکترای تخصصی (Ph.D)
روز و ساعت: سه‌شنبه‌ها ۸-۱۱
با توجه به اتمام ترم در تاریخ ۱۳/۱۰/۴۰۲، تاریخ و ساعت جلسات ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ در هماهنگی نماینده کلاس با استاد مربوطه مشخص خواهد شد

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار
رشته تخصصی: طب ایرانی
محل کار: دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: ۰۹۱۲۶۵۱۱۳۸۴
نشانی پست الکترونیک: Nejatbakhsh@sina.tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری - عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در طب ایرانی در بخش معالجات دو حیطه اصلی تشخیص و درمان دارای اهمیت است. برای تشخیص صحیح بیماری‌ها، گرفتن شرح حال اصولی و تطبیق علائم بیماران با الگوریتم‌های تشخیصی و بررسی تمام تشخیص‌های افتراقی از ضروریات است. بعد از تشخیص صحیح، گذاشتن پروتکل درمانی مناسب و رعایت اصول صحیح نسخه‌نویسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در درس مباحث جامع پزشکی، دستیاران با نحوه تشخیص تعدادی از بیماری‌ها و راههای درمانی و نسخه‌نویسی آنها آشنا می‌شوند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

با توجه به اینکه دستیاران PhD طب سنتی در گرفتن شرح حال نیازمند به آشنایی با علامت‌های بالینی اختصاصی هر یک از اعضا می‌باشند و آشنایی با معاینات اختصاصی هر یک از اعضا و اصول نسخه‌نویسی بیماری‌های مختلف برای ایشان لازم است لذا هدف کلی از این درس، آشنا نمودن دستیاران طب سنتی با اصول شرح حال‌گیری و نسخه‌نویسی به صورت کلی و عام و نیز اصول شرح‌حال‌گیری، معاینه و نسخه‌نویسی به صورت اختصاصی برای هر یک از اعضا قرار داده شده است.

اهداف اختصاصی درس:

1. دستیار PhD طب سنتی باید بتواند بر اساس اصول شرح حال‌گیری در طب سنتی از بیمار یک شرح حال کامل بگیرد.
2. دستیار PhD طب سنتی باید بتواند معاینات اختصاصی اعضای بدن را بر اساس اصول طب سنتی به طور کامل انجام دهد.
3. دستیار PhD طب سنتی باید بتواند اصول نسخه‌نویسی در طب سنتی را شرح دهد و برای بیماری‌های مختلف در حوزه طب سنتی نسخه بنویسد.

رویکرد آموزشی^۱:

□ مجازی ^۲	√ حضوری	□ ترکیبی ^۳
----------------------	---------	-----------------------

رویکرد مجازی

روش‌های یاددهی - یادگیری زیر به عنوان نمونه معرفی شده‌اند:

□ کلاس وارونه

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
  - یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی (اسلایدهای صوت دار و بارگذاری در نوید و استفاده از فضای اسکای روم)
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
  - یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

تقویم درس:

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	۴۰۲/۷/۴ سه شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال گیری، معاینه، علامت شناسی و نسخه نویسی در بیماری‌های دماغی (۱)	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر حسین رضائی زاده
	۴۰۲/۷/۱۱ سه شنبه	تعطیل رسمی			
۲	۴۰۲/۷/۱۸ سه شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال گیری، معاینه، علامت شناسی و نسخه نویسی در بیماری‌های دماغی (۲)	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر حسین رضائی زاده
۳	۴۰۲/۷/۲۵ سه شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال گیری، معاینه، علامت شناسی و نسخه نویسی در بیماری‌های اعصاب و روان	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر میثم شیرزاد

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۴	۴۰۲/۸/۲ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های ریوی (تنگی نفس و سرفه)	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر فاطمه نجات‌بخش
۵	۴۰۲/۸/۹ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های رحم (سوءمزاج‌های رحم - عقر)	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر ملیحه تبرائی
۶	۴۰۲/۸/۱۶ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های پوست	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر لیلا شیربیگی
۷	۴۰۲/۸/۲۳ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در عرق‌النسا	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحدید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر علیرضا عباسیان
۸	۴۰۲/۸/۳۰ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های اطفال	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره -	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر لیلا شیربیگی

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
			تست و پست- تست در صورت صلاحید استاد		
۹	۴۰۲/۹/۷ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های مفاصل	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر علیرضا عباسیان
۱۰	۴۰۲/۹/۱۴ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های معده و امعاء (۱)	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر فاطمه نجات‌بخش
۱۱	۴۰۲/۹/۲۱ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های معده و امعاء (۲)	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر فاطمه نجات‌بخش
۱۲	۴۰۲/۹/۲۸ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های کبدی (۱)	استفاده از پاورپوینت- پرسش و پاسخ کلاسی- استفاده از پره- تست و پست- تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر ابراهیم خادم
۱۳	۴۰۲/۱۰/۵ سه‌شنبه	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی	استفاده از پاورپوینت-	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر ابراهیم خادم

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
	۸-۱۱	در بیماری‌های کبدی (۲)	پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحید استاد		
۱۴	۴۰۲/۱۰/۱۲ سه‌شنبه ۸-۱۱	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های پستان	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر ملیحه تهرایی
۱۵	همانگی با استاد محترم جهت تعیین زمان	اصول نسخه‌نویسی	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر روجا رحیمی
۱۶	همانگی با استاد محترم جهت تعیین زمان	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های قلب و عروق	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت صلاحید استاد	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر مهدي علیزاده
۱۷	همانگی با استاد محترم جهت تعیین زمان	اصول شرح حال‌گیری، معاینه، علامت‌شناسی و نسخه‌نویسی در بیماری‌های کلیه و مثانه	استفاده از پاورپوینت - پرسش و پاسخ کلاسی - استفاده از پره - تست و پست - تست در صورت	مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی	دکتر میثم شیرزاد

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
			صلاحید استادا		

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظیفه دانشجو حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده، مشارکت در پرسش و پاسخ-های کلاسی

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی دانشجو شامل ارزیابی تکوینی و ارزشیابی تراکمی یا پایانی است.
- **ارزشیابی تکوینی:** ارزشیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد.
- در ارزشیابی تکوینی، در طول دوره آموزشی با فعالیت‌های فردی که به شکل مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی است، ارزشیابی و نمره‌دهی صورت می‌گیرد (۲ نمره).
- **ارزشیابی تراکمی یا پایانی:** ارزشیابی دانشجو در پایان دوره با سوالات چهارگزینه‌ای تحلیلی خواهد بود (۱۸ نمره).

منابع:

۱. القانون فی الطب، حکیم ابن سینا، ۱۳۸۶، بیروت، موسسه الاعلمی للمطبوعات

عنوان مباحث:

- جلد اول، الفصل الثالث، فی الامراض التي تعرض للصبیان و علاجاتها، ص ۲۲۳ تا ص ۲۲۹ (تا سر التعليم الثاني)
- جلد دوم ص ۲۱۵ تا ۲۱۷ (از ابتدای فصل فی امراض راس الفاعله للاعراض فيه-ابتدای فصل فی استدلالات الماخوزه من الافعال النفسانية)
- جلد دوم ص ۴۹۷ و ۴۹۸ فصل فی امزجه ربه و طرق سلامات احوالها-تا پایان ص ۴۹۸
- جلد سوم، فصل فی امراض القلب، انتهای ص ۷ تا ص ۱۴ (تا سر مقاله الثانيه)
- جلد سوم (معدنه) ص ۶۱ الی ۶۸
- جلد سوم (کبد) ص ۱۳۰ (فی امراض کبد) الی ۱۳۴ (تا ابتدای فصل فی علاج سو مزاج حار فی الكبد)
- جلد سوم (رحم) ص ۴۱۳ (فی امراض الرحم) الی ۴۱۴ (پایان صفحه ۴۱۴)
- جلد سوم (مفاصل) ص ۴۷۸ الی پایان ۴۸۰ (پایان صفحه ۴۸۰)
- جلد چهارم، الفن السابع، فی الزينه، ص ۳۱۴ الی تا پایان ۳۱۷

۲. اکسیر اعظم

۱	مقدمه در اقسام امراض و علاج آنها بطریق کلی	چاپ سنگی صفحه ۲۸-۶
۲	طریق تشخیص اسباب امراض راس	چاپ سنگی صفحه ۴۱-۳۹
۳	علاج کلی امراض دماغی	چاپ سنگی صفحه ۴۳-۴۱
۴	علاج کلی امراض ریه	چاپ سنگی صفحه جلد دوم ۱۲۰
۵	کلام کلی در سوء تنفس	چاپ سنگی صفحه ۱۲۴-۱۲۲ (تا سر علاج ربو نزلی) جلد دوم
۶	سعال و علاج کلی سعال	چاپ سنگی صفحه ۱۵۱-۱۴۷ جلد دوم
۷	امراض معده، ذکر وجوه استدلال بر احوال معده، طریق تشخیص، علاج کل معده، ذکر امور موافقه معده، ذکر امور مضر بمعده و امعا	چاپ سنگی صفحه ۳۵۱-۳۴۱ جلد دوم
۸	قول کلی در معالجه کبد	چاپ سنگی جلد سوم صفحه ۶-۵
۹	امراض امعا	چاپ سنگی صفحه ۱۸۰-۱۷۲ (تا سر علاج کلی اسهال)
۱۰	حصات و رمل کلیه	چاپ سنگی صفحه ۴۵۶-۴۵۴ (تا انتهای طریق تشخیص تا سر علاج) چاپ سنگی جلد سوم صفحه ۶-۵
۱۱	ضعف باه، علاج کلی ضعف باه	چاپ سنگی صفحه ۵۳۵-۵۳۰ (تا سر علاج ضعف باه از قلت منی)
۱۲	امراض رحم	چاپ سنگی صفحه ۶۵۸-۶۵۷ (تا سر اوجاع رحم)
۱۳	احتباس طمث و طریق تشخیص	چاپ سنگی صفحه ۶۹۴-۶۹۳ (تا سر علاج)
۱۴	کثرت طمث و طریق تشخیص	صفحه ۷۰۴
۱۵	اوجاع مفاصل، طریق تشخیص، علاج کل اوجاع مفاصل	چاپ سنگی جلد چهارم صفحه ۱۸-۱۳ (تا سر علاج اوجاع- مفاصل سازج)
۱۶	عرق النسا و وجع الورك	جلد چهارم صفحه ۵۳-۵۲
۱۷	وجع الرکبه	جلد چهارم صفحه ۶۲
۱۸	وجع الساقین	جلد چهارم صفحه ۶۳

چک لیست ارزیابی طرح دوره

چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها			معیارهای ارزیابی	آیتم	نام درس	رشته مقطع	گروه
توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح	نیازمند اصلاح	قابل قبول					
			به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسؤل درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و هم‌زمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.	اطلاعات درس			
			اطلاعات مسؤل درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.	اطلاعات مسؤل درس			
			بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.	توصیف کلی درس			
			اهداف کلی / محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.	اهداف کلی / محورهای توانمندی			
			اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند	اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی			
			روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند	روش‌های یاددهی - یادگیری			
			جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.	تقویم درس			
			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو			
			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است.	نحوه ارزیابی دانشجو			

			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع			
--	--	--	--	-------	--	--	--